

RS AU § 109   Medborgarförslag. Översyn av tillgängligheten för rullstolsburna i Visby

Ärendenummer: RS 2022/190

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses vara besvarat.

Arbetsutskottets beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att till regionstyrelsens sammanträde den 30 maj 2023 ta fram en förtydligande redogörelse kring besvarandet av medborgarförslaget utifrån det dialogmöte som genomfördes den 4 maj 2023.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att Region Gotland ska göra en genomgripande översyn av rullstolstillgängligheten i Visby och att åtgärder vidtas. Enligt förslagsställaren är trottoarer och gatumiljön inte i tillräckligt hög grad tillgänglighetsanpassad i Visby, varken i innerstaden eller utanför ringmuren.

Region Gotland har sedan 2013, efter beslut i regionfullmäktige, en struktur byggt på FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Strukturen för dialog och samråd består av tillgänglighetsrådet som är Region Gotlands övergripande forum för dialog med organisationerna som företräder personer med funktionsnedsättning. Rådet informeras om övergripande planering och större verksamhetsförändringar som berör personer med funktionsnedsättning. Ordförande i rådet väljs av regionstyrelsen. I strukturen finns även på nämndnivå samrådsgrupper för personer med funktionsnedsättning. På samrådsgrupperna hanteras specifika frågor kopplade till förvaltningarnas verksamheter utifrån FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning.

Tekniska nämnden samt miljö- och byggnämnden har en gemensam samrådsgrupp där frågor kopplade till deras verksamhet berörs, så som exempelvis fysisk tillgänglighet i stads- och gatumiljö.

Regionstyrelseförvaltningen (tjänsteskrivelse daterad 2022-07-07) ansåg att medborgarförslaget bör kunna hanteras inom ramen för nämndens samråd, vilket tekniska nämnden har informerats om. Utifrån denna redogörelse ansågs medborgarförslaget kunna anses vara besvarat.

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-09-15, § 195 att återremittera ärendet med motivering ”att ärendet ska remitteras internt till tekniska

nämnden för utlåtande hur man har och planerar att arbeta med tillgängligheten i Visbys innerstad framåt”.

Teknikförvaltningen har inkommit med ett yttrande där det beskrivs att förvaltningen utgår från den av Region Gotland framtagna tillgänglighetsstrategin, ”Tillgänglighetsstrategi - för en framkomlig fysisk utemiljö” (2016), vid alla investerings- och ombyggnadsprojekt som genomförs i den offentliga utomhusmiljön. Vidare påpekas att en årlig budget är avsatt på cirka 1,0-1,5 mnkr för att arbeta med enkelt avhjälpna hinder, och hänvisas till samrådsgruppen där frågor om fysisk tillgänglighet i stads- och gatumiljö behandlas.

Vid sammanträdet på regionstyrelsens arbetsutskott 2023-02-28, § 48 återremitterades ärendet på nytt. Regionstyrelseförvaltningen fick i samband med återremissen i uppdrag att återkomma med en beskrivning av hur Tillgänglighetsstrategin från 2016 används idag och hur processer, insatser, arbetssätt och resurser leder mot ökad tillgänglighet och enkelt avhjälpna hinder samt utreda om det finns behov av översyn av Tillgänglighetsstrategin.

Samrådet för tekniska nämnden samt miljö- och byggnämnden har haft sammanträde 2023-03-16 och har fått en ärendegenomgång i hur man arbetar med enkelt avhjälpna hinder inom teknikförvaltningen. Det framkommer bland annat att det finns ett samarbete mellan teknikförvaltningen och FUNKISAM och att teknikförvaltningen är öppna för förslag kring åtgärder.

Tillgänglighetsstrategin har antagits 2016-03-01 av tekniska nämnden och syftar till att åskådliggöra hur Region Gotlands arbetar med att förbättra den fysiska tillgängligheten i offentliga utomhusmiljöer på Gotland. Målet med strategin är att förbättra tillgängligheten i Gotlands offentliga utomhusmiljöer så att alla medborgare, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara delaktiga i samhället. Dokumentet är att betrakta som en övergripande policy för detta arbete. Till strategin tas det fram en tillgänglighetsplan som konkret beskriver vilka åtgärder som planeras under de kommande åren. Strategin skall fungera som ett underlag och stöd för planerare, byggherrar, förtroendevalda och övriga som är berörda eller delaktiga i att forma den fysiska tillgängligheten vid byggnationer, såväl om- som tillbyggnad och vid nyanläggning. Strategin skall även beaktas i det vardagliga arbetet.

För att kunna möta regionstyrelsens önskemål om ovan nämnda uppdrag har ett dialogmöte planerats in mellan teknikförvaltningen och regionstyrelsens arbetsutskott den 4 maj.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att tillgängligheten i och runt Visby är av yttersta vikt för alla människors delaktighet och lika värde. Att kunna röra sig i stads- och gatumiljö är centralt för människors delaktighet och jämlikhet.

Alla människor har olika förutsättningar som i mötet med stads- och gatumiljön kan innebära hinder vilket riskerar att skapa funktionshinder.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att medborgarförslaget borde kunna anses vara besvarat med hänvisning till tekniska nämndens samt miljö- och byggnämndens gemensamma samrådsgrupp. Det finns möjlighet till fortsatt dialog och samarbete mellan teknikförvaltningen och FUNKISAM kring åtgärder som skulle kunna finansieras inom ramen för budgeten av enkelt avhjälpna hinder. Regionfullmäktige har delegerat ansvaret för gator och allmänna platser till tekniska nämnden (reglemente för tekniska nämnden) varför regionstyrelsen inte kan gå in i något mer specifikt ställningstagande kring medborgarförslaget. Regionstyrelsen har utifrån den ansvarsfördelningen begränsade möjligheter att hantera förslaget på annat sätt.

När det gäller tekniska nämndens generella möjligheter att arbeta med tillgänglighet kan det finnas utmaningar gällande exempelvis budgeterade medel för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder. Dessa eventuella utmaningar behöver i så fall hanteras i särskild ordning. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att nämndens Tillgänglighetsstrategi utgör ett fullgott styrdokument utifrån vad förslagsställaren till medborgarförslaget syftar till att åstadkomma. Så anges till exempel att fysiska hinder, såsom ojämn markbeläggning, ska avhjälpas på allmänna platser så snart det inte är orimligt med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna. Utmaningarna bedöms ligga i att påverka eller hantera dessa förutsättningar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefaan de Maecker, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen, Patric Ramberg, teknisk direktör och Simon Hoffman, enhetschef, teknikförvaltningen.

Ordförande ger regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att till regionstyrelsens sammanträde den 30 maj 2023 ta fram en förtydligande redogörelse kring besvarandet av medborgarförslaget utifrån det dialogmöte som genomfördes den 4 maj 2023.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget tillägg och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag. 2022-02-09

Teknikförvaltningens remissvar daterad 2023-01-13

Minnesanteckningar samråd för tekniska nämnden samt miljö- och byggnadsnämnden 2023-03-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18